

vende tilbage til Danmark på et fjernere eller ubestemt tidspunkt, kan ikke ændre det forhold, at vedkommende er flyttet fra Danmark. Det forhold, at man under ophold i udlandet som følge af den teknologiske og samfundsmæssige udvikling i videre omfang end tidligere har mulighed for at følge med i den politiske debat, kan efter udvalgets opfattelse heller ikke i sig selv indebære, at man kan anses for at have fast bopæl i riget.

Bopælsbegrebet i anden lovgivning, som lovgivningsmagten selv kan bestemme, som den vil, kan efter udvalgets opfattelse endvidere ikke være afgørende for, hvilken frihed lovgivningsmagten har til at fortolke grundlovens bopælsbegreb.

Efter Valgretsudvalgets opfattelse har den udvidelse af kredsen af valgberettigede, som siden 1970 er gennemført ved ændringer af folketingsvalgloven, betydning, at lovgivningen har strakt sig meget vidt sammenlignet med, hvad der ville følge af en naturlig forståelse af kravet i grundlovens § 29 om fast bopæl i riget.

Det er Valgretsudvalgets opfattelse, at der – i lyset af de udvidelser af kredsen af personer med valgret, lovgivningsmagten allerede har foretaget – må antages kun at være plads til meget begrænsede yderligere udvidelser af den kreds af personer med dansk indfødsret, som uanset udlandsophold kan anses for at opfylde bopælskravet i grundlovens § 29, stk. 1.

En udvidelse af kredsen af personer, som har valgret uanset udlandsophold, vil efter Valgretsudvalgets opfattelse kun kunne komme på tale for personer, som forholdsvis kortvarigt og midlertidigt har taget ophold i udlandet, og som har bevaret en reel tilknytning til riget, der kan siges at svare til den, der opnås ved faktisk fast bopæl.

Det vil efter Valgretsudvalgets opfattelse være grundlovsmæssigt udelukket at udstrække kredsen af personer, der anses for at have fast bopæl i riget under udlandsophold til trods for, at deres fravær fra riget er af længerevarende og mere fast karakter, videre end den afgrænsning af kredsen, der med udvidelsen i 1980 allerede er sket ved folketingsvalglovens § 2, stk. 2.

Der henvises til betænkning nr. 1432/2003, kapitel 6.1., side 293-309.

3.2.2. Valgretsudvalgets vurdering af, at personer med dansk indfødsret, som opholder sig i udlandet, og som agter at vende tilbage til riget inden for to år, samt disses samlevende ægtefæller m.v. anses for at have fast bopæl i riget i denne periode

Valgretsudvalget har vurderet, at det vil være i overensstemmelse med grundloven at indføre en ordning, hvorefter personer med dansk indfødsret, som opholder sig i udlandet, og som agter at vende tilbage til riget inden for to år, samt disses samlevende ægtefæller m.v. anses for at have fast bopæl i riget i denne periode.

3.2.2.1. Ordningens indhold

En ordning, hvorefter personer, der opholder sig i udlandet, men som agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen, anses for at have fast bopæl i riget, adskiller sig fra den gældende folketingsvalglovs § 2, stk. 2, ved, at der ikke stilles krav om en særskilt tilknytning til det danske samfund ud over den tilknytning, som ligger i udlandsopholdets forventede begrænsede varighed.

Ordningen indebærer således, at personer med dansk indfødsret, som agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen, i modsætning til i dag vil kunne optages på folketingsvalglisten uanset årsagen til udlandsopholdet. Det har praktisk betydning i de tilfælde, hvor årsagen til udlandsopholdet ikke falder ind under en af de kategorier, der er nævnt i folketingsvalglovens § 2. Ordningen omfatter således f.eks. personer med dansk indfødsret, der har til hensigt at vende tilbage til riget inden for to år, og som er ansat på lokal kontrakt i en virksomhed i udlandet, der ikke har en afdeling i Danmark. Har virksomheden en afdeling i Danmark, omfatter den foreslåede ordning ligeledes personer med dansk indfødsret, der er ansat uden den danske afdelings medvirken og agter at vende tilbage til riget inden for to år. I sådanne tilfælde betragtes de pågældende privat ansatte efter Valgretsudvalgets praksis ikke som udsendt til at gøre tjeneste i udlandet og dermed ikke som omfattet af folketingsvalglovens § 2, stk. 2, nr. 1 eller nr. 6, jf. afsnit 2.1.3.2. Ordningen omfatter ligeledes personer, der udøver selvstændig erhvervsvirksomhed i udlandet og agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen. Ordningen omfatter herudover personer, der af andre end arbejdsmæssige eller erhvervmæssige grunde tager ophold i udlandet, såfremt de pågældende agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen.

Ordningen baserer sig på den pågældendes hensigt ved udrejsen om udlandsopholdets forventede varighed og ikke på udlandsopholdets faktiske varighed.